

హనుమంతుడు

విజయనగరం నేడునులా మాతాత్మగా శేషగిరిని మానే ఆ శ్చర్య పోయాను, అక్కడికెలా వచ్చాడా అని. మొదట వాణి బహున పోల్చుకోలేకపోయాను కూడాను. 'ఏంకోయ్ చంద్రం' అని వాణి మొదట పలుకరించాక గుర్తించగలిగాను. మనిషి బాగా మారిపోయాడు. మొదట్లో బక్కపలుచగా వుండే వ్యక్తి ఇప్పుడు బాగా వొళ్ళు చేశాడు. కరీరపు ఛాయలో కూడా కాస్త మెరుపు వచ్చింది.

"ఎంచాక వెళ్ళున్నావురా!" అన్నాడు కంపార్టు మెంటులోకి వస్తూ.

"వా లేరు వెళ్ళున్నానుగాని, నువ్విక్కడేం చేస్తున్నాడు?" అన్నాను వింతగా వాడి మొహంలోకి మాను. వాడు నా ప్రశ్నకు జవాబుగా చిన్న నవ్వు వచ్చేడు.

"మనం చాలా కాలానికి అకస్మాత్తుగా కలుసుకున్నాం; ఏమంటావురా? నన్ను గుర్తు పట్టడానికి నీకు కాస్త శ్రమేనా, నిన్ను నేను సుఖపుగా గుర్తు పట్టేశానే. నువ్వు యిప్పటికి అలాగే వున్నావురా... నీలో యేమీ మార్పురాలేదు. ఇవన్నీ మనం తర్వాత మాట్లాడుకుందాం. నువ్వు ముందు దిగు" అన్నాడు.

"దిగడం యేవిట్రా?" వింతగా వాడి మొహంతోకి మాళాను.

"మాడరా అబ్బీ! నా సంగతి నీకేమీ తెలియదే కాదు. నీకంత తొందరపని యేమన్నా వుంటే, కనీసం యీరోజు యిక్కడండి, రేపు వెళ్ళిపో... ఏదీ నీ పేరే?" అని బెంచికింద మాళాడు. నేను యిరుకున పడిపోయాను. శేషగిరి మాంచి పట్టుదలగల మనిషి. వాడు యేదెనా అన్నాడంటే అది జరిగి తిరాల్సిందే! "ఇప్పుడే అన్నమాటే ఏమిటా శేషగిరి! తిరుగు ప్రయాణంలో యిక్కడ తప్పకండా దిగుతారే... అన్నాను.

"అదంతా పనికిరాదు. తప్పక దిగాల్సిందే" అంటూనే నేను కూచున్న బెంచికింద వున్న వెళ్ళే బెజికి లాగబోయాడు.

ఇక వాడెలాగూ వదలడని నాకు తెలుసు వాడిమాట జరక్కపోలే యెదుటి వారిని కాలగు లిచ్చేస్తాడు కూడాను.

"నీతో యిదే చిక్కురా! దిగుతాగాని

ఒకవరతు..." అన్నా.

"ఏమిటి?"

"మళ్ళీ రేపు వెళ్ళిపోతాను. నువ్వు మరేమీ ఆటంకపర్చకూడదు."

"సరే... అలాగే కానియ్..." అన్నాడు చివరికి ఒప్పుకుని.

తప్పనిసరిగా అక్కడ దిగిపోవాల్సి వచ్చినందుకు ఓ ప్రక్క బాధగా వున్నా, పొత్తన్నీ హితుణ్ణి చాలా కాలానికి కలుసు కున్నాను కదా అన్న సంతోషం కూడా లేకపోలేదు. గాగు పచ్చజెండా చూపిస్తూ విజిల్ వూదాడు తొందర తొందరగా సాయ సులో దిగిపోయాం.

"అనవసరంగా టిక్కెట్లు దండగయ్యిందిరా శేషూ" అన్నానడుస్తూ.

"ఏం"

"కాదు మరీ వా లేకుండా కొన్న టిక్కెట్లు అంతవరకూ వుపయోగించు కోవలం జరగదు

ఎం. హనుమంతుర్రావు

కదా! రేపుమల్లి యిక్కణ్ణించి వేరే టిక్కెట్లు కొనుక్కొనల్సిందే!" అన్నాడు.

శేషగిరి అదోలా నవ్వేడు.

"ఒసే అదా రేపు నువ్వు టిక్కెట్లు కొనవసరం లేదులేరా టి. టి. ఇ లందరూ మనకు తెలిసినవాళ్ళు. హాయిగా వెళుతున్నామేమీ పంపించే బాధ్యతనాదీ... సరేనా" అన్నాడు వుత్సాహంగా.

వాళ్ళందరిలో ఏ డి కె లా ప రి చ య మయ్యిందా అని ఆశ్చర్యపోయాను.

"రైల్వేలో వుద్యోగ మయ్యిందే ఏమిటా?" అన్నాను.

"నీ తెలివి మరీ బావుందిరా చంద్రం! రైల్వే వాళ్ళలో పరిచయం చేసుకుందుకు రైల్వేలోనే వుద్యోగం చేయాలా యేమిటి?" అన్నాడు నవ్వుతూ. నేను మరొకేమీ అనలేదు. రిక్షలో కూచున్నాం.

"అవులే, యింతకూ నువ్విప్పుడు వెలిగిస్తున్న వుద్యోగం యేమిటా?" అన్నా ఆత్మతి కొట్టి.

"టి కంపెనీ యేజంటుగా వున్నానే... అన్నాడు చాలా తపిగా.

"నేనునుకి యెందుకోచ్చావు యిప్పుడు?"

"వూరికి నే... ఇంట్లో వుంటే వుంటును వోదు.. రోజురోజు మరయినా నేను నుకి వస్తాను.. నీలాగే చాలమంది పొత్తన్నీ హితులు కలుస్తారు.." అన్నాడు. కాస్తే వు యిద్దరం మానంగా కూచున్నాము. ఇంటి ముందు రిక్కా ఆగింది. దిగాం.. రిక్కా డబ్బులు నేను యివ్వబోతూవుంటే, శేషగిరి ఒప్పుకోకుండా వాణి యిచ్చేశాడు. సామాను గడపలో పడేసి రిక్కా వాడు పోయాడు. శేషగిరి గది తాళం తీశాడు. సామాను యిద్దరం చెరోకటి పట్టుకుని లోపల ప్రవేశించాం. గది పెద్దదే అయినా కుళ్ళంతా లేదు.

"మీ వాళ్ళని అమ్మగారంటికి పంపించావా యేమిటి?" అన్నా.

శేషగిరి నా వేపు అదోలా మాళాడు.

"నీకు తెలిచే ఏమిటా, మా అవిడ పరలోకానికి ప్రయాణం చేసిందని?" అన్నాడు. నేను గతుక్కుమన్నాను.

"అదెప్పుడు? నాకు తెలిశే!" అన్నా "కనీసం ఒక వుత్తరం ముక్కుయినా రాసుకోవటా..."

"ఎవరికీ తెలియపర్చటం వాకిష్టంలేదురా చంద్రం.. ఆమగ్న వాకు తిట్లపడేసిన సంఘటన లన్నీ ఒకే లాంటివి. అమ్మ యేనాడో చని పోయిందిని నీకు తెలిసిన విషయమే కదా! నన్ను ముద్దుగా పెంచి, పెద్దచేసిన వాన్న గాగు కూడా పోయారు. వాణివితపథం అప్పుడే మారిపోయిందనుకున్నాను. మరీ కొన్నాళ్ళకి మా అవిడ కూడా నన్ను విడిచి వెళ్ళి పరలోకం చేరింది. అప్పుట్టుంచీ వాకే వింటో జీవితంమీద విరక్తి వుట్టింది. చాలా మంది నన్ను మళ్ళీ పెళ్ళి చేసుకోమన్నారు. వాకిష్టంలేకపోయింది. ఎలాగో జీవితాన్ని సుఖమయం చేసుకుంటూ గడిపేసున్నాను." అన్నాడు సంతోషంగా జీవితాన్ని వెల్లడి చేస్తూ.

వాడి సరిసిరికి నేను చాలా బాలిపడాను. పాపం, వాడెలా తట్టుకో గలిగాడా అనుకున్నాను. స్నానం చేశాక హాట్ బాట్లీ తీసుకుపోయాను అక్కణ్ణించి తిరిగివచ్చి యిద్దరమూ కాస్తే వు విక్రాంతి లీ తీసుకున్నాం. సాయంత్రం అలా పికాకు

బయలుదేరాం.

“అవులే శేమా! నీవు ద్యోగం యిక్కడే నన్నమాట.” అన్నా నాతోనే రోజంతా గడుపుతూవుంటే, మరి వుద్యోగం యెప్పుడు చేస్తున్నాడో అరంగాక.

“అ... కాని, అప్పుడప్పుడు చుట్టూ ప్రక్కల వూళ్ళకు వెళ్ళాల్సి వస్తుంది.” అన్నాడు.

తరచుగా మూత్ర విసర్జన

తరచుగా మాత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనవిహ్యము శరీరాన్ని గుర్తించే యదమేకాకుండా యీ వ్యాధి, తనబంధంలో దిక్కిన వారిని ఆరోజుకొకటి మృత్యువుకు ఆనన్నుని చేయును. ప్రథమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమలకు యుద్ధింపబడుట, నడుములో నొప్పి చూపు మాంద్యము, కొడల్లో తిమ్మరి నరముల బలహీనతతో యీ వ్యాధి బొడచూపును. పై లక్షణములతోకూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించుకున్నచో అధికదాహం ఆకలి, గొంతు నోగు యెండుట, దురదలు కాళ్ళలో పగుళ్లు తూకంకగ్గడిం శరీరమంతా పోట్లు కీళ్లు నొప్పులు, కంటిపొరలు, కీయ గడ్డలు రాబ వుంట్లు, యిట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు మెన్నో సంభవింపవచ్చును

“వీనస్ థారమ్” మాత్రలు వాడి, అనేక వేల మంది తమబాధల నుండి వివరణబొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి “వీనస్ థారమ్” శాస్త్రీయ వర్షకులమీద, ప్రాచీన యూనానియన్ల ద్వీ విధానప్రకారం అమూల్య ఓషధుల కాకవద్దాముల, స్యాభావిక జిరముల సారముతో తయారైనవి. “అమిత దాహం తగ్గి, పలుమారు మాత్రవిసర్జనచేయు అవసరము 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము నివారణగును కొద్ది రోజులలోనే మీకు నగానికీవైగా స్వస్థత చేకూరినట్లవిపిండును. “వీనస్ థారమ్” కొద్ది వ్యయముతో నుభముగా. తేలికగా నేవించ వచ్చును దీనిని ప్రత్యేకవధ్యము లేదు నిరాహారముతో నుండే అవసరంలేదు రోగులు వృష్టికరమైన ఆహారము తినెందుకై రోగులు యిదివర కటికంటే యెక్కువరకాల ఆహారవధ్యములు తీసికొనవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు కర ప్రక్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును

ధర: 50 మాత్రల వీనా దు. 6-75
ప్యాకింగు పోస్టేజీ ఉచితము.
ల బిం చు స్థలము,
Venus Research Laboratory (A.P.W.)
P. O. Box No. 587, Calcutta

“అవులే చిక్క నన్నమాట: ఇలా కేంపులు వెళ్ళే వుద్యోగమవులే నాకు అంతగా యిష్టం వుండదు స్వా...”

“కేవల చిన్నగా నవ్వేడు.

“నా జీవితానికి మాత్రం యీ వుద్యోగం బాగా సరిపోయిందిరా.. ఏవూళ్ళో వున్నా నాకోకటేగా!” అన్నాడు.

“బానీ, మళ్ళీ వెళ్ళి చెనుకో కూడదూ! ఒక యింటివాడినవుంటే, యెంత హాయిగా వుంటుంది?” అన్నాను.

“మళ్ళీ నువ్వు మొదటికే వస్తున్నావురా: మరి వెళ్ళి చెనుకోవటం నాకిష్టం లేదని చెప్పానుగా! నేను హాయిగా సంసారం చేసుకుంటే చూచి సంతోషించే నాళ్ళు లేరు. నేను చెడిపోతే విచారించే నాళ్ళు లేరు.. అల్లాంటప్పుడు యెందుకొ లేనిపోని బాధర బం దీలు తెచ్చి పెటుకోవటం?” అన్నాడు ఆడోలా నవ్వుతూ.

ఎదురుగా అగుపించే కాఫీహాట్ లోకి దారితీశాడు. వాణ్ణి అనుసరించటం తప్పించి వదన లేకపోయాను. ఎం దు కూ అంటే, వద్దంటే విసేరకంకాదు నాకు. కాఫీహాట్ లోంచి బయటపడి మరి కాఫీ పు అటూ యిటూ తిరిగేళాం. గడిచిపోయిన సంగతులు చాలా చెప్పకోన్నాం. ఇంటికి తిరిగి వచ్చే సరికి చీకటిపడింది.

“బండ్రం, నువ్వెంటోనే వుండరా: నేను కేరీయర్ తీసుకుని వస్తాను” అన్నాడు కేవలగిరి.

“కేరీయర్ యెందుకురా; మనమే అక్కడికిపోయి భోంచేస్తేకాదూ” అన్నా అయోమయంగా.

“రాత్రిపూట యెప్పుడూ కేరీయర్ తెచ్చుకుంటానే...” అనేసి నా సమాధానానికే నా యెదుగుమాడకండా కేరీయర్ పలుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

వాడి అభిప్రాయ మేమిటో నా కేమీ అర్థంకాలేదు. అలా కళ్ళిప్పుగించి చూస్తూ వుండిపోయాను. కాస్తేపటికీ కేవలగిరి వచ్చే శాడు. “తేబిలుమీద యిద్దిరికీ రెండాకులు వేసి వడ్డించేశాడు వాడే! తర్వాత బీరువాలోంచి ఓసీసాతీసి తేబిలుమీద పెట్టాడు. అది బ్రాంది సీసా! నేను విసుపోయాను. రాత్రిపూట వాడెందుకు కేరీయర్ తెచ్చుకుంటాడో యిప్పుడు నాకర్థమయ్యింది. సోదా సీసా తెచ్చి గాసులోపోసి అందులో కాస్తపోశాడు బ్రాంది.

“నువ్వుకూడా కాస్త రుచి చూడరా చండ్రం! ఇది కంట్రీడికాగులే... తప్పలేదు. వైగా నుంచి ఆరోగ్యవంతమైంది కూడాను...” అన్నాడు నవ్వుతూ.

తెల్ల మొహం వేసి మాడమే అప్పించి ఊణంవరకూ మాటాడలేకపోయాను. జంకూ గొంకూ లేకండా నాముండ్ల ఇలా ప్రవర్తించటం ఆసహ్యం కలిగించింది.

“ఈ విషయం తెలియ పర్వదానికేనా వన్నిక్కడ దిగమన్నావు శేమా! నాకు తెలికండా వుండేందుకు యీ ఒక్కోజా మానేస్తే యెంతబాగుండేది!” అన్నాను బాధగా.

కేవలగిరి బాధపడకపోగా వుత్సాహపూరితంగా నవ్వేశాడు.

“నీకు తెలి సేమాత్రం యిండులో తప్పేముందిరా! ఏపనైసాసరే, రహస్యంగా చేసే అలవాటు నాకు లేదని నీకు తెలుసుగా! ఇక నేనీ అలవాటికి యెలా దానుడనయ్యావంటావుకదూ! ఊరూరా తిరిగి తిరిగి వేసారి పోతుంటాను. ఒక్కొక్కప్పుడు చాలా శ్రమ అనిపించేది. అప్పుడే యీ బ్రాంది అలవాటయ్యింది. ఇప్పుడీ సీసాయే నా స్నేహితుడనుకో! దీనివల్ల నా మనస్సుకి యెంతో హాయికలుగుతోంది... నాజీవితంలో యింక హాయినిచ్చేది యిది తప్పించి మరేముందిచెప్పక? అయినా ఒక్కమాటచెప్పాను వివరా! నా డబ్బంతో యెంచెనుకోను? ఆనంద మనిపించేంతా ఆస్వాదించాలనే నాకోరిక. జీవితంలో మాధుర్యాన్ని కలిగించేది యేది చేతికందుబాటులోవున్నా విడిచి పెట్టను... బ్రతికివున్నా శేగాని, చచ్చాక యేం అనుభవిస్తాం చెప్పక? నేనిప్పుడిది రుచి చూస్తున్నావనీ, యీ రాత్రింతో ప్రేలాపనలో గడిపేసానని అనుకోకు. సమపాళ్ళతోనే చేసుకుంటాను. అలవాటైపోయింది గనుక నాలో యేమీ మార్పు అగుపించదు. చూస్తావుగా!” అనేసి గడగడా గ్లాసు ఖాళీ చేశాడు

కేవలగిరిమీద చెప్పలేనంత కోపం వచ్చింది. కనీదిరా ఆ లెంపా యీ లెంపా వాయిచాలనుకున్నా. కాని, యెందుకనో కోపాన్ని దిగమింసుకోన్నాను.

“నువ్వెన్ని చెప్ప... యీ అలవాటు కుంచించికొదురా శేమా! నలుగురి దృష్టిలోను నువ్వు చులకనవుతావు కొన్నాళ్ళికి...” అన్నాను పూరుకోలేక.

కేవలగిరి మళ్ళీ చాలా లేలిగా నవ్వేడు.

“అలా అని నువ్వనుకోంటున్నావుగాని చండ్రం, బ్రాంది, విస్కీ యిల్లాంటి ఖరీదైన పానీయాలు అలవాటు చేసుకున్న వాళ్ళు యింతవరకూ యెక్కడా త్రాళి పోతులు క్రింద జనుకల్లబడిలేరు. అది ధ్యానముగా చేలామణి అవుతోంది. ఇక పోతే డబ్బు విషయమంటావా, నాకో భయం లేదు... ఎందుకూ అంటే కేవలం మోతాదుగానే తీసుకుంటున్నాను గనుక... లేకపోయినా నా నాన్న గడించి పెట్టి

పోయారుగా :

“సరే, నీ యిదం...” అనేసి భోజనానికి ప్రవేశమింపాడు.

“అలానే ఆ నేకావుగాని, ఒక వేళ నవ్వే వా పరిస్థితిలో వుంటే, యేం చేసే వాడినో ఆలోచించావా?” అన్నాడు మళ్ళీ.

“అతన్నీ యిప్పుడెందుకులే... నుండు భోజనం ముగించు... బాగా నిద్రవస్తోంది.. పడుకోవాలి వేగిరం...” అన్నాను...

భోజనాలయ్యావి. శేషగిరి పక్కలు యెక్కటలు చెకాడు. వాడు అన్నటుగానే వాడిలో యేమీ మాట్లాడలేదు. మామూలు గానే మాట్లాడాడు. అందుకు ఒక విధంగా సంతోషించాను. ప్రయాణపు బడలికలో వున్నా నేనూ, త్వరలో నిద్రవలసినది.

* * *

మరువటిరోజు వుదయం కాఫీ త్రాగాక ప్రయాణం కట్టాను... శేషగిరి ఆటంక పర్వతేడు.

“అటంక పర్వతని మాటిచ్చానుగాని, లేకుంటే రెండుగోజులవరకూ నిన్ను కదల నిచ్చే వాణ్ణి కాదురా చంద్రం... ఆ... ఆ... ఆప్పుడే ప్రయాణ సన్నాహ మెందుకు? మెయిలు వచ్చేందుకు యింక చాల వేళ వుంది” అన్నాడు శేషగిరి.

“ఇక్కడ మాత్రం వుండి యేం చేసాం” ఆ వుండటం క్షేమనలోనే వుందాం పద” అన్నాను.

సరే అంటూ వెలుసేరాడు శేషగిరి. ఇద్దరూ సేవను చేరుకున్నాము. మెయిలు వచ్చేందుకింకా చాల వేళ వుంది. వెయిటింగ్ రూమ్లో కూచుని కాస్తేపు కబురు చెప్పకున్నాక అలా తిరిగి రావాలని పించింది.

“లేరా, అలా తిరిగివదాం” అనిలేచాను. శేషగిరి సామాన్ను తేరాకి అప్పజెప్పి వచ్చాడు. పాటుఫారమ్ యేసుంథిగా క్లిక్కిరిసి లేడుగాని, ప్రయాణీకులు గాగానే వున్నాడు. ఇద్దరూ ఒకరి ప్రక్క ఒకరు నడుస్తున్నాం. ఇంకెలానే ఒక ప్రేమకు యెదురుగా వస్తూ శేషగిరి వేపుగామోసు చూసి యింత మొహం చేసుకుని వచ్చింది. వాడు యిగతంపదాడు. పాపం. నేనది గమనించానేమోనని నావేపు ఓచూరు తిరిగి చూశాడు. ఏం లాభం. అప్పటికే ఆమె దగ్గరిగా వచ్చేసింది.

“శేషగిరి గారికి చూమీద కోపం వచ్చి వట్టంది... యేమండీ :” అంటూ నిల్చుండి పోయింది ఆమె యెవరో విషయమేమిటో నాకేమీ అర్థం కాలేదు.

“అబ్బే : అదేం కాదులే సుకి! కాస్త పనుంది వస్తా... తర్వాత మాట్లాడుదాం”

అనేసి తప్పుకున్నాడు శేషగిరి. ఆమెకి కాస్త దూరమయ్యాం.

నాలో కలిగిన అత్రుత భరించలేక “ఎక్కడా?” అని అడిగే నాను మెలగా. శేషగిరి మెలగా నవ్వుతూ.

“దాపరికమెందుకుగాని, ఆమె యెవరో మాటలబటి అర్థం చేసుకోలేక పోయావురా? అన్నటు నువ్వెలా అర్థం చేసుకొంటావులే. నవ్వు చాల బుద్ధివంతుడివికదూ! నుకీల అనే వేళి... ఇప్పుడర్థమయ్యిందా?” అన్నాడు. నాకళ్ళు గిగ్గన తిరిగాయి. శేషగిరి యింతగా దిగజారిపోతాడని నేనెప్పుడూ అనుకోలేదు.

“అవులే శేషూ : యీ విడతలో బాగా పరిచయ ముందన్న మాట!” అన్నాను.

“ఈవిడతలో నన్ను చూడేవిట్రా? ఇల్లాంటి యువకులు చాల మందితో పరిచయ ముంది... నేను మొదటే చెప్పానుకదూ, జీవితంలో మాధుర్యాన్ని చెప్పి యేది అందుబాటులో వున్నా విడిచివేట నని...” అన్నాడు.

వాడి సిగ్గుమాలిన తనానికి నేనెంతగానో దూషించాను మనసులో.

“ఒక్కమాటరా శేషూ : నవ్వుబాగా దిగజారి పోకున్నావు... ఇప్పుడు కాక పోయినా మరొకప్పుడైనా పక్కాతా పదావు...” అన్నాను ఒక పక్క కోపం వసుంటే.

“అది నీ అభిప్రాయం. కానీ, నేనే మంటానో తెలుసా, యింతా జీవిత మాధుర్యం అంటాను. బతికి వుండగా మాధుర్యానుభూతుల్ని పొందలేనివాడి జీవితం వృధా అంటాను... యిదే నా ఆశయం” అన్నాడు.

వాడి మొండి వాదనకి నేనేంజవాబు చెప్తాను? ఇంకెలానే దూరంలో రైలువూత వినిపించింది. ఇరువురం వెనక్కి తిరిగాము. నేను బండిలో కూచున్నాను. శేషగిరి ఒక టి. టి. ఇని తీసుకుని వచ్చాడు నన్ను అప్పజెప్పడానికి. ఆ టి. టి. ఇని చూసే సరికి అతిన్ని యొక్కడో చూసివట్టనిపించింది. మెదడుకి పని కల్పించాను. జ్ఞప్తికి వచ్చింది.

“ననుస్కారమండీ, రాఘవరావుగారూ” అన్నాను.

“ననుస్కారం ... ఓహో, మీరా...” అన్నాడతను.

చూయరువురికి యెలా పరిచయ మయ్యిందా అని అక్కర్ల పోయాడు శేషగిరి.

“బరంపురంలో పిళ్ళ బావమరికి నాకూ మంచి స్నేహం వుండేదిలే శేషూ; ఒకసారి అక్కడే చూ యిద్దరికీ పరిచయమయ్యింది. మీరిద్దరూ స్నేహితులని యిప్పటివరకూ నాకు తెలియదు.” అన్నాడు రాఘవరావు.

“మే విద్యం చిన్నప్పట్టుంచి స్నేహి

తులంలెండి...” అన్నాన్నేను.

ఇంజను కూతి వెటింది.

“మీరిక్కడే కూచోండి... మరో సేవనో వనాను... వనా శేషూ” అనేసి రఘవరావు వెలిపాయాడు.

“చంద్రం, చాలా కాలానికి మనిదరం కల్చుకుని త్వరలో మళ్ళీ వేడిపోతున్నాం. ప్రస్తుతం నేను గడుపుతున్న జీవితం నవ్వు పూర్తిగా ఆవగాహన చేసుకుని వుంటావను కుంటాను. నీ దృష్టిలో నేను వెడిపోతున్న వ్యక్తిని... లేదా వెడిపోయినవాణి. ఏం చెయ్యను! నా జీవిత పథం అలా కూరి పోయింది.” అన్నాడు నిర్లపంగా.

శేషగిరిలో దాక్కొని వున్న యే నిరాశో అత జీలా మార్చి వుంటుందని అర్థం చేసుకుండుకు అతేకాలం పట్టలేదు. నేనేమీ మాట్లాడలేక పోయాను. బండి కదిలింది. పదడుగుల వరకూ వెటై ప్రక్కనే వడిచాడు శేషు.

“ఉత్తరాలు రానూవుండరా!” అన్నాను. “అలాగే” అన్నాడు.

“వస్తా... యిక్కడు” అన్నాను. వాడలా క్రమమృలా నిల్చుండిపోయాడు. కనుమాపు మేరవరకూ యిద్దరం చేతులు వూపుకున్నాం... రైలు వేగం హెచ్చించింది. చెమర్చిన నాకళ్ళు ఒత్తుకున్నాను.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. చూయరువురి మధ్య మళ్ళీ వుత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ప్రారంభమై సాగిపోతున్నాయి. కోన్నాళ్ళు పోయాక శేషగిరి నుండి వుత్తరాలు రావటం ఆగాయి. నా కెండుకో అత్రుత కలిగింది. రాఘవరావుకి వుత్తరం రాకాను. నాలుగు రోజుల్లో రాఘవరావు దగ్గర్నించి వుత్తరం వచ్చింది. ఆ వుత్తరం చదువుకుని నీరై పోయాను. శేషగిరిని ఓరోజు పోలీసులు మద్రాసు తీసుకు పోతుండటం మాత్రం తను చూశాననీ, కారణం యెంత ప్రయత్నించినా తెలిసింది కాదని రాకాడు రాఘవ రావు.

నిజంగా నేను చాలా బాధ పడ్డాను ఎంతో వున్నతికి వసాడనుకున్న వ్యక్తి యెంతగా దిగజారిపోయాడో... అనుకున్నా. ఎంత ఆలోచించినా, యే కారణాలవల్ల అరెస్టు చేయబడ్డాడో నావూహాకి అందింది కాదు. పాపం, జీవితమాధుర్యా స్వేచ్ఛలో అన్నీ దురలవాటకే దాసుడయ్యాడు శేషగిరి; ఏ కారణమైనా అయ్యుండొచ్చు... అనుకున్నా చెమ్మగిల్చిన కళ్ళు ఒత్తు కుంటూ—నాకోసం బాధ పడే వాళ్ళు యెవరున్నారో? అని అనాడు వాడన్న మాట జ్ఞప్తికి వచ్చిందప్పకు. ★